La qüestió catalana. Les propostes de les entitats socials

El balanç del mandat que acaba

CINC PASSOS ENDAVANT

1. Aprovació de les lleis d'accessibilitat, protecció en matèria de crèdits hipotecaris, pobresa energètica i d'altres.
2. Lleuger increment pressupostari el 2015 per a polítiques socials.
3. Aprovació del pla d'acció de lluita contra la pobresa.
4. Creació del pla interdepartamental d'acció i integració social i sanitària.
5. Aprovació del pla integral d'atenció a les persones amb trastorns mentals i addiccions.

CINC PASSOS ENRERE

1. Nou sistema de copagament de la llei de dependència que comporta nivells de copagament confiscatoris per a molts usuaris.
2. Suspensió temporal de les prestacions econòmiques vinculades per accedir a una residència privada quan no hi ha possibilitat d'accedir a una de pública o concertada.
3. Reducció de prop d'un 60% dels recursos destinats a inserció laboral en l'empresa ordinària de persones amb discapacitat i trastorns de salut mental.
4. Retards en el pagament de les prestacions socials (cuidadors no professionals, RMI, fills a càrrec) pendents d'anys anteriors.
5. Eliminació de les aportacions de la Generalitat als ajuntaments per al finançament d'una part de les guarderies municipals amb el consegüent encariment d'aquest servei públic.

El sector social demana als partits un canvi dràstic

El sistema català "no dóna solucions", adverteix el Tercer Sector

JAUME V. AROCA
Barcelona

El grup de pressió social amb més influència sobre la política catalana, la Taula del Tercer Sector, ha presentat les seves propostes als partits per a la pròxima legislatura. Es tracta del programa d'acció que aquesta organització –que aplega 3.000 entitats del país entre les que figuren les grans entitats, Creu Roja o Càritas o el Banc dels Aliments fins a la més petita de les fundacions– espera que assumeixin els grups polítics en els seus plans per al futur govern de Catalunya.

Entre les mesures més urgents, dotar amb més ingressos les polítiques socials; un pacte contra la cronificació de la pobresa –un greu fenomen derivat de l'extensió de l'atur de llarga durada i de la generalització de l'ocupació precària– i el desenvolupament de la renda mínima garantida que ha de substituir la renda mínima d'inserció, avui sens dubte insuficient.

El nou president de la Taula del Tercer Sector, Oriol Illa, va reclamar en la roda de premsa en la qual va presentar les seves propostes i el diagnòstic del que ha passat fins ara un canvi d'orientació de les polítiques socials davant l'evidència que l'estratègia pal·liativa dels problemes socials emprada fins ara no aconsegueix resoldre'ls. El sistema social català, va afirmar Illa, "no dóna solució" a les emergències del país. Illa es va mostrar partidari de prioritzar les polítiques predistributives, això és, les polítiques que ajuden a canviar les condicions de vida dels ciutadans afectats per la crisi i que haurien de substituir gradualment les polítiques redistributives –les que s'apliquen d'una manera general– que intenten pal·liar les conseqüències de la crisi. Un exemple: és imprescindible el desenvolupament de programes d'ocupació que permetin reduir l'alt nombre de desocupats que segueixen esperant una feina. La falta d'ocupació, o una ocupació no precària, es troba darrere de l'evidència estadística que, des que es va iniciar la crisi el 2008, fa que el percentatge de ciutadans que viuen en el llindar de la pobresa continuï superant invariablement, any rere any, el 20% de la població catalana.

A partir d'aquesta setmana, una representació del Tercer Sector es reunirà amb cadascun dels partits el pròxim 27-S –Lluís Rabell serà el primer aquest dijous– per presentar-los el seu diagnòstic i les mesures que proposen –una llista de 45 punts– perquè les subscriguin i les facin seves com un compromís de govern.

Entre les mesures proposades algunes xoquen amb les prioritats pressupostàries de l'actual Govern, com la minoració de l'impacte del copagament en molts serveis bàsics o la Renda de Garantia de Ciutadania.●

LAURA GUERRERO

Imatge d'arxiu d'un menjador social de Sant Adrià de Besòs

Antoni Puigverd

Contrariar

Hi va haver un temps en què la majoria dels comentaristes lamentaven que els polítics governessin a cop d'enquesta. Que un polític renunciés a les seves posicions per adaptar-se als desitjos de la societat, sovint tan volubles, era considerat un senyal evident de falta de conviccions o una prova de cinisme, que trobava la definició perfecta en aquella frase que s'atribueix a Groucho Marx: "Tinc aquests principis; però, si no li agraden, en tinc d'altres".

La coherència ideològica, però, ha passat de moda. Des de fa anys, els polítics governen de manera líquida: les seves posicions flueixen amb taula de surf per damunt d'una opinió pública molt sentimentalitzada que vol i dol sense parar: que desitja una cosa, però també la contrària. Vol acollir immigrants, per exemple, perquè no suporta la imatge del nen mort a la sorra, però s'espanta davant la possibilitat d'haver de repartir-se el pa amb els desesperats que fugen en massa del polvorí de Pròxim Orient. Vol resoldre la crisi econòmica, però s'indigna davant l'exigència de pagar el deute de l'única manera possible: gastant menys per estalviar. Etcètera. Es tan forta l'emotivitat de la ciutadania que, generalment, els governants es deixen portar per les onades sentimentals que van passant per l'escenari públic: no fos cas que prenguessin mal, si s'hi oposessin. El mètode Rajoy és conegut: fa veure que no sent i no veu res. Parla poc i, quan ho fa, diu paraules buides que no comprometen a res. Rajoy ni tan sols fa surf per damunt de les onades. Quan l'onada creix, ell s'enretira; i només torna a l'escenari quan l'onada fa reflux. Es diu de Rajoy que és fill de la tradició ibèrica del "quien resiste, gana". Però, en realitat, Rajoy és el polític més postmodern dels que es fan i es desfan: no es mulla mai ni la punta del peu. Artur Mas, en canvi, ara és descrit com un valent que se la juga davant del TC i davant de qui faci falta, malgrat que, si ho mirem bé, és un surfista de manual: ha anat virant de posició sense parar d'ençà que, durant la reforma de l'Estatut, se'n va anar a pactar amb Zapatero a la Moncloa. En 10 anys ha passat de pactista a rupturista; d'alternativa assenyada al desgavell tripartit a obedient als manifestants del 2012; de governant *business-friendly* a líder independentista: sempre incapaç de contraposar l'emoció ambiental amb la seva suposada fredor cartesiana.

> A la pàtria de Herder, Merkel ha dit sobre els refugiats: "Això ens canviarà"

Penso en aquests dos líders postmoderns, aquests dies, veient com Angela Merkel, la tan criticada austericida, s'atreveix a dir les coses pel seu nom als alemanys. Coses no gens fàcils (per més que Alemanya necessiti mà d'obra). A la pàtria de Herder, inventor de la nació romàntica, Merkel, mentre les columnes de refugiats entraven a Alemanya, ha pronunciat una frase que cap dels nostres surfistes gosaria articular: "El que ara estem vivint ens seguirà ocupant els propers anys. Ens canviarà. Volem que el canvi sigui positiu i pensem que ho podem aconseguir". Chapeau!